

**Kamer
der Volksvertegenwoordigers**

21 MEI 1952.

WETSVOORSTEL

tot verlening van wachtgeld of pensioen aan gewezen Burgemeesters en Schepenen, alsmede aan hun weduwen en wezen.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De huidige sociale wetgeving in België voorziet een pensioen voor elkeen. Alleen de gemeentelijke magistraten, burgemeester en schepenen, zijn van deze algemene regel uitgesloten. Het feit, dat zij een politiek mandaat vervullen, neemt niets weg van deze onrechtvaardigheid. Zij worden zeer terecht bezoldigd voor het door hen in dienst der gemeente gepresteerde werk. De gemeenteraad is verplicht de uitgave ervan in de begroting te schrijven (art. 131, 5°). Er worden inkomstenbelastingen op betaald, doch zij maken uitzondering op de in artikel 131, 5°, van de gemeentewet voorziene jaarwedden, doordat zij geen aanleiding geven tot een evenredig pensioen.

De democratische verhoudingen hebben noodzakelijkerwijze een eind gesteld aan het systeem van de onbezoldigde mandaten. Men kent echter gevallen van burgemeesters en schepenen, die nadat ze zich vele jaren op voortreffelijke wijze van hun mandaat hadden gekweten, in armoede hun laatste levensjaren hebben geslepen. Het ambt van burgemeester en schepenen, inzonderheid in grote steden, vergt een volledige activiteit, die meestal het uitoefenen van een andere winstgevende bezigheid uitsluit. Het zijn werkelijk « full time » functies. Het stemt niet overeen, noch met de waardigheid van het gemeentelijk mandaat, noch met de meest elementaire begrippen van rechtvaardigheid, dat de burgemeester en schepenen, die op normale wijze bezoldigd worden, ook niet een overeenstemmend pensioen zouden genieten. Het mag niet zijn dat zij zich op het einde van hun loopbaan aan hun mandaat moeten vastklampen willen ze niet in een vernederende positie komen te staan of, zoals dat reeds geschiedde, op de openbare liefdadigheid beroep moeten doen, of na hun dood hun echtgenote en kinderen in armoede moeten achterlaten.

Het is billijk de burgemeester en schepenen een gedeelte van hun wedde te laten afdragen om hen het recht te geven van een normaal pensioen te genieten zoals dat voor andere publieke mandatarissen (senatoren, kamerleden, leden van

**Chambre
des Représentants**

21 MAI 1952.

PROPOSITION DE LOI

allouant un traitement d'attente ou une pension à d'anciens bourgmestres et échevins, ainsi qu'à leurs veuves et orphelins.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

En Belgique, la législation sociale actuelle prévoit une pension pour chacun. Seuls les magistrats communaux, bourgmestre et échevins, sont exclus de la règle générale. Le fait qu'ils assument un mandat politique ne justifie aucunement une telle injustice. C'est à juste titre qu'ils sont rémunérés pour leurs prestations au service de la commune. Le conseil communal est tenu de porter cette dépense au budget (art. 131, 5°). Ces traitements sont soumis à l'impôt sur les revenus, mais, à l'encontre des traitements prévus à l'article 131, 5°, de la loi communale, ils ne donnent pas lieu à une pension proportionnelle.

Les conceptions démocratiques ont nécessairement mis fin au système des mandats gratuits. On connaît toutefois des cas de bourgmestres et d'échevins ayant passé dans le dénuement les dernières années de leur vie, après s'être, des années durant, acquittés honorablement de leurs fonctions. Le mandat de bourgmestre et d'échevin, des grandes villes en particulier, absorbe une activité totale, ce qui exclut pratiquement l'exercice de toute autre occupation lucrative. Il s'agit réellement de fonctions « full time ». Il n'est pas conforme à la dignité du mandat communal, ni à la plus élémentaire conception de l'équité, que les bourgmestre et échevins, qui sont rémunérés de façon normale, ne bénéficient pas d'une pension correspondante. Il est inadmissible qu'ils doivent, à la fin de leur carrière, se cramponner à leur mandat s'ils ne veulent sombrer dans une situation humiliante ou, comme cela s'est déjà produit, se voir dans l'obligation de faire appel à la charité publique ou de laisser dans la misère, après leur mort, femme et enfants.

Il est équitable de permettre aux bourgmestre et échevins de verser une partie de leur traitement en vue de se créer des titres à une pension normale, comme cela se présente pour les autres mandataires publics (Sénateurs,

Bestendige Deputaties van Provincieraden, enz.) het geval is.

Onderhavig voorstel heeft tot doel in deze leemte te voorzien. Het voorziet niet slechts in een pensioenregeling, doch het wil tevens een gemeentelijk mandataris, die gedurende een zekere tijd door zijn openbare functie zijn normale beroepsbezigheden heeft moeten verlaten, schadeloos stellen voor het geleden verlies en wel door het verlenen van een wachtgeld, om zodoende een overgang te verzekeren van de publieke functie naar het particulier beroep.

Membres de la Chambre, des Députations Permanentes des Conseils Provinciaux, etc.).

La présente proposition de loi tend à combler cette lacune. Elle prévoit non seulement un régime de retraite, mais elle tend également à indemniser un mandataire communal qui a dû abandonner pendant un temps déterminé ses occupations professionnelles normales en raison de ses fonctions publiques, plus spécialement en lui allouant un traitement d'attente, assurant ainsi une transition entre les fonctions publiques et la profession privée.

J. VERCAUTEREN.

WETSVOORSTEL

Wachtgeld.

Eerste artikel.

De burgemeester en de schepenen die, na een ononderbroken functie van vijf jaar, bij het beëindigen van hun functie, niet als burgemeester of schepen worden heraangesteld, bekomen een wachtgeld gedurende drie jaar, ingaande met het beëindigen van hun mandaat van burgemeester of schepen.

Dit wachtgeld is gebaseerd op de laatste genoten jaarbezoldiging, aan het respectieve ambt verbonden, en bedraagt :

voor het eerste jaar	3/4 der bezoldiging;
voor het 2 ^e jaar	1/2 der bezoldiging;
voor het 3 ^e jaar	1/4 der bezoldiging.

Het genot van het wachtgeld is niet verenigbaar met het genot van het pensioen waarvan sprake in artikel 2. Desgevallend wordt het hoogste bedrag uitbetaald.

Pensioen.

Art. 2.

De burgemeester en schepenen en hun weduwen en wezen, verwerven recht op pensioen ten bezware van de gemeente onder de voorwaarden door het huidig reglement vastgesteld.

Art. 3.

Ten einde deze pensioenrechten te vestigen zal op de bezoldiging van de burgemeester en schepenen een korting toegepast worden van 6 %. Deze korting zal in de gemeenteboekhouding verantwoord worden. Zij blijft aan de gemeente verworven.

Art. 4.

De burgemeester en schepenen hebben aanspraak op het pensioen op 60-jarige ouderdom, na een ononderbroken ambtsuitoefening van vijf jaar of na een onderbroken duur van minimum zes jaar uitoefening van het burgemeestersambt en/of het ambt van schepen. Het pensioen is onverenigbaar met de uitoefening van deze ambten. Het wordt desgevallend geschorst en herberekend na staking van een nieuw mandaat van burgemeester of schepen van de gemeente.

PROPOSITION DE LOI

Traitement d'attente.

Article premier.

Les bourgmestre et échevins qui, après avoir assumé leurs fonctions pendant une période ininterrompue de cinq ans, ne sont plus désignés en qualité de bourgmestre ou d'échevins à l'expiration de leur mandat, bénéficient d'un traitement d'attente pendant trois années, à compter de l'achèvement de leur mandat de bourgmestre ou d'échevin.

Ce traitement d'attente est basé sur la rémunération annuelle la plus récente rattachée à leur fonction respective, et atteint :

pour la première année, les 3/4 de la rémunération;
pour la 2 ^e année ... ..., la 1/2 de la rémunération;
pour la 3 ^e année ... ..., le 1/4 de la rémunération.

Le bénéfice du traitement d'attente est incompatible avec la jouissance de la pension visée à l'article 2. Le cas échéant, le montant le plus élevé est liquidé.

Pension.

Art. 2.

Les bourgmestre et échevins ainsi que leurs veuves et orphelins ont droit à une pension à charge de la commune, aux conditions établies par le présent régime.

Art. 3.

En vue de constituer cette pension, il sera opéré une retenue de 6 % sur les traitements des bourgmestre et échevins. La justification de cette retenue figurera dans la comptabilité communale. Il restera acquis à la commune.

Art. 4.

Les bourgmestre et échevins peuvent solliciter le bénéfice de la pension à l'âge de 60 ans, après avoir exercé leurs fonctions pendant cinq années consécutives, soit pendant une durée ininterrompue d'au moins six années d'exercice des fonctions de bourgmestre et/ou d'échevin. La pension est incompatible avec l'exercice de ces fonctions. Elle est, le cas échéant, suspendue et recalculée après cessation du nouveau mandat de bourgmestre ou d'échevin de la commune.

Art. 5.

Het pensioen wordt berekend als volgt :

per jaar waarneming der functie, uitgedrukt in jaren en maanden, 5 % van het gemiddelde der bezoldiging verbonden aan hun ambtsuitoefening gedurende de laatste zes jaar.

Zo een schepen vooraf het ambt van burgemeester heeft vervuld, zal, bij de berekening van de gemiddelde bezoldiging van de laatste zes jaar, de genoten bezoldiging als burgemeester in aanmerking genomen worden voor de werkelijke duur van deze functie. Het pensioen zal 75 % dezer gemiddelde bezoldiging niet mogen overtreffen.

Overlevingspensioenen.

Art. 6.

De niet uit de echt gescheiden weduwe van een burgemeester, gewezen burgemeester, schepen of gewezen schepen, die deze ambten van burgemeester en/of schepen der gemeente zonder onderbreking heeft waargenomen gedurende ten minste vijf jaar of wier onderbroken functies ten minste zes jaar hebben geduurde, en die gedurende deze ambtsuitoefening met hem ten minste één jaar gehuwd is geweest, bekomt rechten op een overlevingspensioen, waarvan het bedrag wordt bepaald volgens artikel 7.

De vrouw die een burgemeester of een schepen huwt die reeds het pensioen geniet bekomt door dit huwelijk geen rechten op een eventueel overlevingspensioen.

Art. 7.

Het overlevingspensioen der weduwe van een burgemeester, gewezen burgemeester, schepen of gewezen schepen, bedraagt 20 % der gemiddelde bezoldiging waarvan sprake in artikel 5. Voor elk jaar ambtswaarneming boven 6, wordt het overlevingspensioen verhoogd met 3 % der gemiddelde bezoldiging, zonder dat het overlevingspensioen meer kan bedragen dan 50 % der gemiddelde bezoldiging waarvan hoger sprake.

Dit overlevingspensioen wordt bovendien verhoogd wegens het bestaan van kinderen, zonder onderscheid van bed, beneden de ouderdom van 18 jaar. Deze verhoging bedraagt :

voor het eerste kind 5 % der gemiddelde bezoldiging waarvan hoger sprake;

3 % voor het tweede kind;

2 % voor elk der volgende kinderen.

Anderzijds wordt het overlevingspensioen der weduwe, zoals bepaald in het eerste lid van dit artikel, verminderd met 5% voor elk jaar boven 10 dat de weduwe jonger is dan haar overleden echtgenoot.

De verhogingen ingevolge het tweede lid zijn aan deze vermindering niet onderhevig.

Wezenpensioen.

Art. 8.

De kinderen van een overleden burgemeester, gewezen burgemeester, schepen of gewezen schepen, die deze ambten gedurende ten minste vijf jaar heeft bekleed, zijn pensioengerechtigd tot de ouderdom van 18 jaar wanneer de overleden vader geen pensioengerechtigde weduwe nalaat.

Art. 5.

La pension est calculée comme suit :

par année d'exercice de la fonction, exprimée en années et en mois, 5 % de la rémunération moyenne attribuée à l'exercice de leur mandat au cours des six dernières années.

Si un échevin a précédemment assumé les fonctions de bourgmestre, il sera tenu compte, lors du calcul de la rémunération moyenne des six dernières années, de la rémunération dont il a bénéficié en qualité de bourgmestre, à concurrence de la durée réelle de ces fonctions. La pension ne peut excéder 75 % de cette rémunération moyenne.

Pension de survie.

Art. 6.

La veuve non-divorcée d'un bourgmestre, d'un ancien bourgmestre, d'un échevin ou d'un ancien échevin, ayant assumé ces fonctions de bourgmestre et/ou d'échevin de la commune durant au moins cinq années consécutives ou dont les fonctions interrompues ont eu une durée d'au moins six années, et qui, pendant l'exercice de ces fonctions, a été mariée avec lui pendant au moins un an, a droit à une pension de survie dont le montant est déterminé conformément à l'article 7.

La femme qui épouse un bourgmestre ou un échevin bénéficiant déjà d'une pension, n'obtient par ce mariage aucun droit à une pension de survie éventuelle.

Art. 7.

La pension de survie attribuée à la veuve d'un bourgmestre, d'un ancien bourgmestre, d'un échevin ou d'un ancien échevin s'élève à 20 % de la rémunération moyenne prévue à l'article 5. Pour chacune des années d'exercice de fonctions au delà de 6, la pension de survie est majorée de 3 % de la rémunération moyenne, sans que la pension de survie puisse excéder 50 % de la rémunération moyenne ci-dessus.

Cette pension de survie est en outre majorée du chef de l'existence d'enfants, sans distinction de lit, âgés de moins de 18 ans. Cette majoration est de :

pour le premier enfant : 5 % de la rémunération moyenne visée ci-dessus;

pour le deuxième enfant : 3 %;

pour chacun des enfants suivants : 2 %.

La pension de survie de la veuve, prévue au premier alinéa du présent article, sera diminuée de 5 % par année de différence, au delà de 10, entre l'âge de la veuve et celui de son conjoint décédé.

Les majorations prévues au deuxième alinéa ne sont pas susceptibles de cette réduction.

Pension d'orphelin.

Art. 8.

Les enfants du bourgmestre, de l'ancien bourgmestre, de l'échevin ou de l'ancien échevin décédé, ayant assumé ces fonctions durant au moins cinq ans, pourront solliciter le bénéfice de la pension jusqu'à l'âge de 18 ans, si le père décédé ne laisse pas de veuve ayant droit à la pension.

Art. 9.

Het wezenpensioen bedraagt :

voor één pensioengerechtigde wees 6/10 van het overlevingspensioen of veronderstelde overlevingspensioen van de weduwe, de verhogingen en de verlagingen waarvan sprake in de laatste twee leden van artikel 7 niet medegerekend; voor twee wezen, 8/10; voor 3 wezen, 10/10; voor 4 wezen worden deze 10/10 verhoogd met 5 % der gemiddelde bezoldiging waarvan hoger sprake; voor 5 wezen 8 %. Voor elk wees boven 5 wordt het percentage der verhoging vermeerderd met 2.

Art. 10.

De pensioenen, de overlevingspensioenen en de wezenpensioenen schommelen volgens de wettelijke bepalingen op de uitbetaling van de gemeentepensioenen, met dien verstande dat de uit te betalen bedragen niet de bedragen mogen overschrijden die zouden uitbetaald worden aan de in functie zijnde burgemeester of schepenen of hun rechtverkrijgende weduwen of wezen, wegens pensioenen in gelijke voorwaarden verleend.

Algemene bepalingen.

Art. 11.

De duur der functies van burgemeester en schepen vervuld vóór het van kracht worden van dit reglement, komt in aanmerking voor het bepalen der pensioenrechten; derhalve zijn de gewezen burgemeesters en schepenen, hun weduwen en wezen pensioengerechtigd mits zij de in huidig reglement bepaalde voorwaarden vervullen.

Op het gedeelte van het pensioen berekend in verhouding van :

a) de duur der functies waarvoor de kortingen voorzien in artikel 3 niet werden toegepast tot b) de duur der functies waarop de berekening van het pensioen gebaseerd is, zal, als compensatie voor de niet gestorte bijdrage, een korting worden toegepast van 10 %.

Deze korting zal in de gemeenteboekhouding verantwoord worden zoals gezegd in artikel 3.

Art. 12.

In elk onvoorzien geval kan de gemeenteraad beslissen op grond van de bepalingen van de wet van 25 April 1933 op de gemeentepensioenen en de opvolgende besluiten van uitvoering, voor zover deze bepalingen niet strijdig zijn met de artikelen van huidig reglement.

Art. 13.

De pensioenen, overlevingspensioenen, wezenpensioenen en wachtgelden worden verleend door de gemeenteraad. De beslissingen zijn onderworpen aan de goedkeuring van de Bestendige Deputatie van de Provincieraad.

Art. 14.

De pensioenen, overlevingspensioenen, wezenpensioenen en wachtgelden zijn betaalbaar per maand. Zij zijn verschuldigd voor elke begonnen maand. Het bedrag zal be-

Art. 9.

La pension d'orphelin s'élève :

pour un orphelin bénéficiant de la pension, aux 6/10mes de la pension de survie ou de la pension de survie fictive de la veuve, les majorations et réductions visées aux deux derniers alinéas de l'article 7 n'entrant pas en ligne de compte; pour deux orphelins, à 8/10mes, pour trois orphelins, à 10/10mes; pour 4 orphelins, ces 10/10mes sont majorés de 5 % de la rémunération moyenne visée ci-dessus; pour 5 orphelins, de 8 %. Pour chacun des orphelins au delà de 5, le pourcentage de la majoration est augmenté de 2 %.

Art. 10.

Les pensions, les pensions de survie ainsi que les pensions d'orphelins varient selon les dispositions légales relatives au paiement des pensions communales, sous réserve cependant que les montants à payer n'excèdent pas ceux payés au bourgmestre ou aux échevins en fonctions, soit à leurs veuves ou orphelins ayant cause, du chef de pensions allouées dans des conditions analogues.

Dispositions générales.

Art. 11.

La durée des fonctions de bourgmestre et d'échevin accomplies avant l'entrée en vigueur du présent régime, entre en ligne de compte pour la détermination des droits à la pension; les anciens bourgmestres et échevins, leurs veuves et orphelins pourront donc bénéficier de la pension à condition de remplir les conditions prévues par le présent régime.

Sur la partie de la pension calculée en fonction de :

a) la durée des fonctions pour lesquelles les retenues prévues à l'article 3 n'ont pas été appliquées par rapport à b) la durée des fonctions sur laquelle est basé le calcul de la pension, une réduction de 10 % sera appliquée en compensation de la cotisation non versée.

Cette réduction sera justifiée dans la comptabilité communale de la façon indiquée à l'article 3.

Art. 12.

Dans tout cas imprévu, le conseil communal pourra statuer sur la base des dispositions de la loi du 25 avril 1933 relative aux pensions communales et des arrêtés d'exécution consécutifs, pour autant que ces dispositions ne soient pas en contradiction avec les articles du présent régime.

Art. 13.

Les pensions, pensions de survie, pensions d'orphelins et traitements d'attente sont octroyés par le conseil communal. Les délibérations sont soumises à l'approbation de la Députation permanente du Conseil provincial.

Art. 14.

Les pensions, les pensions de survie, les pensions d'orphelins et les traitements d'attente sont payables mensuellement. Ils sont dus pour chaque mois commencé. La

taald worden in volle frank met verwaarlozing der breuken.

De uitgaven worden ten laste genomen van de gemeentebegroting, die daartoe jaarlijks de kredieten zal voorzien.

Art. 15.

Huidig reglement wordt van kracht de eerste der maand volgend op de goedkeuring door de hogere overheden.

20 Mei 1952.

somme sera liquidée en francs entiers, toute fraction étant négligée.

Les dépenses sont prises à charge par le budget communal, où des crédits seront annuellement prévus à cet effet.

Art. 15.

Le présent régime entrera en vigueur le premier jour du mois suivant son approbation par les autorités.

20 mai 1952.

J. VERCAUTEREN,
G. BOHY,
A. DE SWEEMER,
V. LAROCK.
